

Aamel geschreve op de pliesieschool

'k Zat in 1963 op de pliesieschool in Arnhem. Een pliesie mos netuulijk goed en keurig kanne schrijve. Zôdoende hè 'k nog aaltijd veul schrijverij legge uit die tijd. Eên van die verhaole vâ mijn gong over de grondwet. Daer mos 'k aan denke bij dien aanval op 't Capitoel in Amerikao en ok deur de toeslaogeperbleme hier. De grondwet het ommers aalles te maake mè deuze gebeurtenisse. Dâ verhaol, in netjies Nederlans, uit '63 hè 'k truggezocht en dà zà 'k perbere nae te vertelle in ons durrepstaoltjie.

Eêst mò 'k 't over 'n staot hebbe, want een grondwet en 'n staot zijn onverbrekelijk mè mekaor verbonge. Al in vroegere tijje zie me dà mense in groepe leve. Deuze groepe gonge op 'n stuk grond weune en hieruit ontsting dan in de lôop van veule êêuwe een staot. Voor 'n staot is dus veraaist een grondgebied, een vollek en een aaige gezag. In zô 'n saomeleving motte leefregels in acht worre genome. Die motte beschaarend worre deur 't gezag. Omdat 't gezag van de staot vroeger deur de koning wier uitgeoefend en die onbepaarekte bevoegdheeje bezat, kwam d'r veul willekeur voor. De koning misbruikte z'n mogelijkheeje en dan wis 't vollek nie meer waer 't aan toe was. De mense namme dat nie meer; daerom wier de koning beknot deur 'n constitusie of grondwet. Daerin zijn de rechte en plichte van vorst en vollek vastgelege

en hoe de regeringsvurrem is. D'n êêste grondwet van Nederland wier gemaakt in 1815. Deuze wet is tò vendaeg d'n dag gehandhaofd. Netuulijk zijn d'r wel verschaaijene veraanderinge aangebrocht.

De grondwet is 'n aareg belangrijke wet. Die is as 't waere 't fundement van ons staatsleve. 't Is dus te begriipe dà ze wouwe voorkomme dat ie aals te gehaost gewijzigd zou kanne worre. 't Duur aareg lang voordat 'r 'n grondwetswijziging komt. Aalderêest wordt die wijziging behandeld deur de Staote Generaol. Wordt ie aangenome, dan worre de kaomers ontbonge en komme d'r nieuwe verkiezinge. De veraandering wordt dan overnieuw deur de Staote Generaol behandeld. Ok deur de nieuwe kaomers mot de wijziging worre aangenome. Deuze kaomers hebbe dan nie 't recht van amendement; daernaest is 'n meerderhaaid van $2/3$ van de twêê kaomers veraaist. Is aan al deuze voorwaerdes voldae en is de wijziging deur de koning bekrachtigd, dan wordt ie aan de grondwet toegevoegd. Die grondwetswijziging wordt dan op plechtige wijze afgekondigd. De menier waerop is ok vastgelege. In grôôte lijne klop dut verhaol nog aaltijd en 't lekend me nuttig aalles nog is op 'n rijchie te zette.

Piet van Grietjies